

MURAT GÜRSOY

murat@karadenizekonomi.com

SANAYİDE DERİNLEŞEN DARALMA

Türkiye ekonomisi, artan maliyetler, kur baskısı ve talep koşullarındaki zayıflık nedeniyle zorlu bir dönemden geçiyor. Özellikle **sanayi** sektöründe yaşanan daralma, üretim ve istihdamda ciddi gerilemelere yol açarken, sürdürülebilir büyüme için yatırım ikliminin hızla oluşturulması gerektiği vurgulanıyor. Veriler, **sanayi** üretiminin hızla gerilediğini ve bu alanda yapısal dönüşüm ihtiyacının kaçınılmaz hale geldiğini gösteriyor.

SANAYİ ÜRETİMİNDE BELİRGİN DÜŞÜŞ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan Ağustos ayı **sanayi** üretim endeksi verileri, sektördeki zorlukları net bir şekilde ortaya koyuyor. Ağustos

ayında **sanayi** üretimi yıllık bazda %5,3 oranında azalırken, bu düşüş 2023 yılının Şubat ayında yaşanan deprem felaketinden bu yana en büyük daralma olarak kayıtlara geçti. İmalat **sanayi** üretiminde ise %5,4 oranında gerileme yaşandı. Özellikle orta ve yüksek teknoloji üretimindeki %11,5'lik daralma, **sanayideki** sıkıntıların boyutunu gözler önüne seriyor.

Bu durum, **sanayi** sektöründeki kapasite kullanım oranlarına da yansıyor. Merkez Bankası tarafından açıklanan İmalat **Sanayi** Kapasite Kullanım Oranı (KKO), Eylül ayında %74,9'a gerileyerek son 18 ayın en düşük seviyesine ulaştı. Özellikle deri ve ilgili ürünler imalatında %61,4 ile en düşük kapasite kullanım oranı kaydedildi.

İSTİHDAMDADA CİDDİ GERİLEME

Sanayi sektöründeki üretim daralması, istihdam kayıplarını da beraberinde getirdi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** tarafından yayımlanan Türkiye İmalat PMI raporuna göre, faaliyet koşullarındaki bozulma eğilimi devam ediyor. Eylül ayında 44,3'e gerileyen PMI, pandemiden bu yana en düşük seviyesine ulaştı. İmalatçılar, azalan siparişler ve maliyet artışları nedeniyle istihdam hacmini daraltmak zorunda kaldı. İstihdamda en belirgin azalış tekstil sektöründe yaşandı ve bu daralma Nisan 2020'den bu yana en yüksek seviyede kaydedildi. Rapora göre, takip edilen on sektörün tamamında istihdam gerilemesi yaşandı.

CİRO ARTIŞI ENFLASYONUN GERİSİNDE KALDI

Sanayi sektöründe yaşanan düşük performans, ciro rakamlarına da olumsuz yansıdı. TÜİK'in açıkladığı verilere göre, **sanayi**, inşaat, ticaret ve hizmet sektörlerini kapsayan toplam ciro endeksi, ağustos ayında yıllık %41,8 artarken, **sanayi** sektörü ciro endeksi %26,7'lik bir artış gösterdi. Ancak aynı dönemde tüketici fiyat endeksinin (TÜFE) %51,97 oranında gerçekleşmesi, **sanayi** ciro artışının enflasyonun oldukça gerisinde kaldığını ortaya koyuyor. Bu durum, **sanayi** işletmelerinin reel anlamda büyümediğini ve kar marjlarının eridiğini gösteriyor.

Sanayi sektöründeki bu daralma, Türkiye'nin sürdürülebilir

bir büyüme modeli oluşturması gerektiğine işaret ediyor. Ekonomi yönetiminin daha fazla gecikmeden, yatırım ortamını güçlendirmesi ve üretim ekonomisine geçiş sağlaması gerekiyor. Üretim kapasitesinin artırılması, **sanayi** sektöründe yaşanan daralmaların aşılması ve istihdam kayıplarının telafi edilmesi açısından kritik bir öneme sahip.

Sonuç olarak, **sanayi** sektöründe yaşanan bu olumsuz tablo, Türkiye ekonomisinin dayanıklılığını sınarken, yapısal reformların hızla devreye alınması gerektiği görülüyor. Yatırım ikliminin oluşturulması ve **sanayinin** çarklarının yeniden hız kazanması, ülkemizin ekonomik geleceği açısından hayati bir öncelik haline gelmiştir.

TAZİYE TEŞEKKÜRÜ

"Babam İhsan Gürsoy'un vefatı dolayısıyla acımızı paylaşan, cenazemize katılan, çelenk gönderen, taziyelerini ileten ve bizi yalnız bırakmayan tüm dostlarımıza, iş dünyasının değerli temsilcilerine, siyasilerimize, belediye başkanlarımıza, sivil toplum kuruluşları başkanlarımıza, şahsım ve ailem adına sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Allah razı olsun. Rabbim, babama ve tüm geçmişlerimize rahmet, eyylesin, geride kalanlara sağlıklı ve uzun ömürler versin."